
SFS 1993:599

Utkom från trycket
den 17 juni 1993

Lag om radiokommunikation;

utfärdad den 10 juni 1993.

Enligt riksdagens beslut¹ föreskrivs följande.

Inledande bestämmelser

1 § Denna lag innehåller bestämmelser om innehav och användning av radioanläggningar samt om användning av radiovågor för kommunikation, m.m.

Bestämmelserna i lagen syftar till att, med beaktande av vad som i annan lag kan vara särskilt föreskrivet om viss radioanvändning, främja ett effektivt nyttjande av möjligheterna till radiokommunikationer och andra användningar av radiovågor.

Vid tillämpningen av lagen skall radiokommunikationens betydelse för yttrandefriheten och informationsfriheten beaktas särskilt.

2 § I denna lag avses med

radiovågor: elektromagnetiska vågor med lägre frekvens än 3 000 gigahertz som utbreder sig utan särskilt anordnad ledare,

radiokommunikation: överföring, utsändning eller mottagning av tecken, signaler, skrift, bilder, ljud eller meddelande av varje slag med hjälp av radiovågor,

radiobestämning: bestämning av position, hastighet eller andra kännetecken hos ett föremål med ledning av radiovågornas utbredningsegenskaper,

radioanläggning: en anordning avsedd för radiokommunikation eller radiobestämning genom sändning av radiovågor (*radiosändare*) eller mottagning av radiovågor (*radiomottagare*).

Tillståndsplikt

3 § För att här i landet eller på ett svenskt fartyg eller luftfartyg utomlands få inneha eller använda en radiosändare krävs tillstånd enligt denna lag. Krav på tillstånd gäller i samma utsträckning för att få inneha en radiosändare som är ofullständig eller en byggsats för tillverkning av radiosändare.

¹ Prop. 1992/93:200, bet. 1992/93: TU30, rskr. 1992/93:443.

Endast den som har tillstånd enligt första stycket får till Sverige införa radiosändare, ofullständiga radiosändare och byggsatser för tillverkning av radiosändare.

Radiosändare, ofullständiga radiosändare och byggsatser för tillverkning av radiosändare får inte överlåtas eller upplåtas till någon som saknar tillstånd enligt första stycket. Överlåtelse eller upplåtelse får dock ske till någon, som inte skall inneha eller använda radiosändaren, under förutsättning att denne visar att den som skall inneha eller använda radiosändaren har tillstånd enligt första stycket.

4 § Den som enligt 6, 7 eller 8 § är undantagen från tillståndsplikt skall vid tillämpning av bestämmelserna i denna lag anses ha tillstånd enligt 3 § första stycket.

Tillståndsmyndighet och tillsyn

5 § Frågor om tillstånd enligt denna lag prövas av den myndighet som regeringen bestämmer (tillståndsmyndigheten).

Tillståndsmyndigheten skall ha tillsyn över efterlevnaden av denna lag och av de föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen.

Tillståndsmyndigheten har rätt att för tillsynen

1. på begäran få de upplysningar och handlingar som behövs, och
2. få tillträde till områden, lokaler och andra utrymmen, dock inte bostäder, där verksamhet som omfattas av denna lag bedrivs.

För genomförande av tillsynen får tillståndsmyndigheten meddela de förelägganden som behövs. Ett sådant föreläggande får förenas med vite.

Tillståndsmyndigheten har rätt att få verkställighet hos kronofogdemyndigheten av beslut som avser åtgärder för tillsynen enligt tredje stycket.

Undantag från tillståndsplikten

6 § Det krav på tillstånd som föreskrivs i 3 § första stycket gäller inte för försvarsmakten. Efter hörande av Överbefälhavaren beslutar tillståndsmyndigheten om frekvenstilldelning för försvarsmakten och de ytterligare villkor som behövs.

7 § Kravet på tillstånd enligt 3 § första stycket gäller inte för statliga myndigheters innehav till följd av särskilda föreskrifter.

8 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om undantag från tillståndsplikten enligt 3 § första stycket i fråga om

1. radiosändare som utnyttjar särskilt bestämda, gemensamma frekvenser,
2. radiosändare på utländska fartyg, luftfartyg eller motorfordon, och
3. radiosändare som innehas eller används av en person som inte har hemvist i Sverige.

Undantag enligt första stycket 1 får förenas med villkor att den radioanläggning i vilken sändaren ingår uppfyller bestämda tekniska krav.

Undantag enligt första stycket 2 eller 3 får föreskrivas endast om innehavet är tillåtet i hemlandet.

Tillståndsgivning

9 § Tillstånd att inneha och använda radiosändare skall på ansökan meddelas, om

1. det kan antas att radiosändaren kommer att användas på ett sådant sätt att annan tillåten radioanvändning i Sverige och i utlandet inte riskerar att bli skadligt påverkad,

2. radiosändaren, tillsammans med avsedd radiomottagare, är så beskaffad i tekniskt hänseende att den uppfyller rimliga krav på en effektiv frekvensanvändning och på möjligheten att verka i den miljö som den är avsedd för,

3. det kan antas att användningen inte kommer att hindra sådan radio-kommunikation som är särskilt viktig med hänsyn till den fria åsiktsbildningen,

4. radioanvändningen inte kommer att ta i anspråk frekvensutrymme som behövs för att upprätthålla en rimlig beredskap för utveckling av befintliga och nya radioanvändningar, och

5. det kan antas att användningen inte kommer att inkräkta på det frekvensutrymme som behövs för försvarsmakten.

Tillstånd att inneha och använda radiosändare för sådana utsändningar som förutsätter att sökanden eller någon annan som sökanden utför sändningsuppdrag åt fått medgivande enligt annan lag eller enligt bestämmelser meddelade med stöd av annan lag, får meddelas endast om sådant medgivande föreligger.

10 § Tillstånd att enbart inneha radiosändare samt tillstånd att inneha ofullständiga radiosändare eller byggsatser för tillverkning av radiosändare får meddelas endast om det finns särskilda skäl för det.

11 § Tillstånd att inneha och använda radiosändare skall avse en viss radioanvändning.

När ett tillstånd beviljas skall i den mån det behövs tillståndet förenas med villkor angående

1. den frekvens som sökanden tilldelats,

2. antennens och i övrigt radiosändarens beskaffenhet,

3. det geografiska område inom vilket en mobil radiosändare får användas,

4. var antennen till en fast radiosändare skall vara belägen,

5. kompetenskrav för den som skall handha radioanläggningen,

6. skyldighet för sökanden att dela frekvensutrymme med någon annan, samt

7. annat som är av betydelse för ett effektivt frekvensutnyttjande.

Tillståndstid

12 § Tillstånd skall gälla för en bestämd tid.

Vid bestämmande av tillståndstiden skall följande särskilt beaktas:

1. framtida förändringar i radioanvändningen,

2. den tid som sändaren är avsedd att användas,

3. den tekniska utveckling som kan väntas,

4. den tid som krävs för att uppnå ett rimligt ekonomiskt utbyte av utrustningen, och

5. sådant medgivande som avses i 9 § andra stycket.

Återkallelse av tillstånd och ändring av tillståndsvillkor

13 § Ett tillstånd skall återkallas om

1. radiosändaren har använts i strid med tillståndsvillkoren och avvikelserna inte kan anses vara av mindre betydelse,

2. radiosändaren har använts i en betydligt mindre omfattning än vad som svarar mot tillståndsvillkoren eller ett sådant medgivande som avses i 9 § andra stycket har upphört att gälla och särskilda skäl inte talar mot återkallelse,

3. tillståndet i något avseende av betydelse har påverkats av felaktiga uppgifter från sökanden,

4. förändringar inom radiotekniken eller ändringar i radioanvändningen i utlandet på grund av internationella överenskommelser som Sverige anslutit sig till medfört att ett nytt tillstånd med samma villkor inte skulle kunna meddelas, eller

5. tillståndshavaren begär att tillståndet skall återkallas.

Återkallelse enligt första stycket 1 får, om inte omedelbar återkallelse krävs för att förhindra fortsatt missbruk, ske först om tillståndshavaren inte har följt ett föreläggande att tillämpa meddelade tillståndsvillkor. Ett sådant föreläggande meddelas av den myndighet som regeringen bestämmer och får förenas med vite.

I fall som avses i första stycket 2, 3 och 4 får tillståndet återkallas endast om det inte är tillräckligt att tillståndsvillkoren ändras.

14 § Återkallelse av tillstånd eller ändring av frekvenstilldelning eller andra tillståndsvillkor på grund av förändringar inom radiotekniken får beslutas endast om det med hänsyn till intresset av en effektiv användning av radiofrekvenser finns synnerliga skäl för en sådan åtgärd. Därvid skall beaktas i vilken utsträckning rimligt ekonomiskt utbyte av utrustningen uppnåtts, effekterna på tillståndshavarens verksamhet av en återkallelse eller förändring av tillståndsvillkoren samt omständigheterna i övrigt.

Ändring av frekvenstilldelning för rundradiosändning får beslutas, om det är nödvändigt för att nya användare skall få möjlighet att bedriva sådan verksamhet.

Avgift för myndighetsverksamheten

15 § För att täcka kostnaderna för tillståndsmyndighetens verksamhet enligt denna lag skall den som får ett tillstånd betala en avgift. Avgiften skall tas ut enligt grunder som leder till att kostnaderna med skäligen fördelas på innehavare med olika typer av tillstånd. Särskild avgift får tas ut för kostnaderna att behandla en ansökan om tillstånd.

Avgifter påförs av tillståndsmyndigheten.

Åtgärder mot störningar

16 § Om en radiosändare stör användningen av en annan radioanläggning skall den som har tillstånd till att inneha och använda radiosändaren ombesörja att störningen upphör eller i görligaste mån minskas. Motsvarande skyldighet gäller för innehavare av en radiomottagare som stör användningen av en annan radiomottagare.

Den myndighet som regeringen bestämmer får förelägga den som enligt första stycket är skyldig att vidta åtgärder mot en störning att fullgöra denna skyldighet. Ett sådant föreläggande får förenas med vite.

17 § Elektriska eller elektroniska anläggningar som, utan att vara radioanläggningar, är avsedda att alstra radiofrekvent energi för kommunikationsändamål eller för industriellt, vetenskapligt, medicinskt eller något liknande ändamål, får användas endast i enlighet med föreskrifter som meddelas av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer.

Den myndighet som regeringen bestämmer får meddela de förelägganden och förbud som behövs i ett enskilt fall för att föreskrifterna i första stycket skall följas. Ett sådant föreläggande eller förbud får förenas med vite.

Regeringen får meddela föreskrifter om förbud mot att inneha elektriska eller elektroniska anläggningar som inte omfattas av första stycket och som, utan att vara radioanläggningar, är avsedda att sända radiovågor.

Straff m. m.

18 § Till böter eller fängelse i högst sex månader döms den som med uppsåt eller av oaktsamhet

1. innehar eller använder radiosändare utan tillstånd där sådant krävs enligt denna lag eller använder radiosändare i strid med ett villkor som har bestämts vid meddelandet av tillstånd,

2. innehar en ofullständig radiosändare eller byggsats för tillverkning av radiosändare utan tillstånd där sådant krävs enligt denna lag,

3. överlåter eller upplåter en radiosändare, ofullständig radiosändare eller byggsats för tillverkning av radiosändare till någon som saknar tillstånd där sådant krävs enligt denna lag, eller

4. bryter mot en föreskrift som har meddelats med stöd av 17 § tredje stycket.

Sådana radiosändare, ofullständiga radiosändare, byggsatser för tillverkning av radiosändare eller elektriska anläggningar som har varit föremål för brott enligt första stycket kan förklaras förverkade. Bestämmelserna i 36 kap. brottsbalken skall därvid tillämpas.

Bestämmelser om ansvar för den som bryter mot 3 § andra stycket finns i lagen (1960:418) om straff för varusmuggling.

Överklagande

19 § Tillståndsmyndighetens beslut enligt denna lag får överklagas hos länsrätten.

Första stycket gäller inte beslut som avses i 6 §.

Beslut enligt denna lag, som inte gäller påförande av avgifter, skall gälla omedelbart om inte annat har bestämts.

SFS 1993:599

Användning av radiosändare i krig m. m.

20 § Är Sverige i krig upphör giltigheten av de tillstånd som har beslutats enligt 3 § och av de undantag från tillståndsplikten som har beslutats med stöd av 8 §. Detta gäller inte tillstånd som har meddelats statliga myndigheter eller kommuner eller tillstånd som har meddelats enskilda organisationer eller företag som under krig skall bedriva verksamhet som är av särskild betydelse för totalförsvaret.

Är Sverige i krig eller krigsfara eller råder det sådana utomordentliga förhållanden som är föranledda av att det är krig utanför Sveriges gränser eller av att Sverige har varit i krig eller krigsfara, får regeringen meddela de föreskrifter om tillstånd att inneha och använda radiosändare som behövs med hänsyn till landets försvar eller säkerhet i övrigt.

1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 1993.

2. Kravet på tillstånd enligt denna lag för statliga myndigheter gäller först från och med den 1 juli 1994.

3. Ett tillstånd som har meddelats enligt äldre föreskrifter skall fortsätta att gälla enligt dessa för den som ansöker om tillstånd enligt denna lag före den 1 januari 1994 till dess en sådan ansökan har prövats.

På regeringens vägnar

CARL BILDT

MATS ODELL
(Kommunikationsdepartementet)
